

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
ששי

היכל
שביעי

מאמר

ויהי מקץ - תרס"ו

מ א ת

ב " ק א ד מ ו " ר

אור עולם נזר ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שלום דובער

וצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע מליובאוויטש

י"ל בפעם הראשונה מכת"י

על ידי מערכת
„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים וחמש לבריאה

ה' תהא שנת התגלות עצמות

קי"ב שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

MAAMAR
VAYEHI MIKEITZ – 5666

Published and Copyrighted by
“KEHOT” PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y. 11213
E-mail: kehot770@gmail.com

5775 · 2014

Printed in the U.S.A.

פתח דבר

הננו מו"ל בזה – בפעם הראשונה מכת"י¹ – את המאמר ד"ה ויהי מקץ אשר לכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, והוא מש"פ מקץ תרס"ו² (הנחה³).

מאמר זה נדפס ע"פ צילום כת"י מעתיק הנמצא בשכ"י בארכיון „אוסף שניאורסאהן“ ברוסיה, ביחד עם עוד מאות ספרים וכת"י. ויה"ר שהדפסת ולימוד מאמר זה יזרז את השחרור ו„פדיון שבויים“ דהספרים⁴.

והעיקר, אשר הדפסת מאמר זה שהוא שלב נוסף בהפצת המעיינות חוצה, יזרז עוד יותר את התגלותו המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ויחזק השי"ת בריאותו ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעימות וחיים נצחיים, ויראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו, חסידיו ומכלל ישראל, וינהיג את כולנו מתוך בריאות, הרחבה ונחת, ובקרוב ממש יוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמד תורה מפיו של משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העולם כולו, ומלך ביפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומי"ד ממ"ש ממש, והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד !

מערכת „אוצר החסידים“

ימות המשיח,
כ' מרחשון, ה'תשע"ה (ה' תהא שנת התגלות עצמות),
ק"ב שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,
ברוקלין, נ"י.

1) בעת הדפסת המשך יו"ט של ר"ה תרס"ו (הוצאה רביעית עם הוספות – תנש"א. הוצאה חמישית – תסס"ה) – לא ה' מאמר זה תח"י.

2) לכללות מאמר זה, ראה ד"ה ראשית גוים עמלק תר"פ (לכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע – בסה"מ פר"ת ע' רצו ואילך, ולכ"ק אדמו"ר מהור"י צ" – בסה"מ תר"פ בתחלתו). וראה גם אוה"ת ר"פ מקץ (שלח, ב ואילך). שם (כרך ה) תתקעד, א ואילך. ועוד.

לתועלת הלומדים, נחלק המאמר לקטעים ונוספו סימני פיסוק ע"י המו"ל.

3) אודות מאמר זה כתב כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א (רשימת מאמרי דא"ח של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע (קה"ת, תשמ"א) ע' פא): „אינו מההמשך. – לע"ע, לא מצאתי אלא הנחה“. וכנראה הכוונה להנחה זו.

4) ראה שיחת ה' טבת תשנ"ב (סה"ש ח"א ע' 209 ואילך). ועוד.

ויהי מקץ שנתיים ימים ופרעה חולם. ואיתא בזהר על שנתיים ימים דתב דרגא לדרגא דאית ב"י זכירה, וזהו ההיפוך ממה שהי' מקודם ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו, ואח"כ נעשה הזכירה. ואיתא ע"ז בזהח"מ דדרגא תתאה הוא בחי' מל' ודרגא עילאה הוא בחי' יסוד, ותב דרגא לדרגא כו' הוא בחי' ההתחברות ויחוד ז"א ומל', שמזה נמשך בחי' זכירה וגאולה. ועל ויהי מקץ אי' בזהר שהו"ע קץ הימים, כמ"ש גבי קין ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה כו'. ובלקו"ת מהאריז"ל אי' שהו"ע מקץ הימין, כמ"ש גבי דניאל ואתה תנוח ותעמוד לגורליך לקץ הימין. שענין קץ הימים [וקץ הימין] הם רחוקים מאד זמ"ז, דמבחי' קץ הימים נמשך בחי' השכחה, ולא זכר שר המשקים כו', ובחי' קץ הימים שלל בזה בחי' ימין וגילוי, שמזה נמשך בחי' הזכירה וגאולה, דענין גלות וגאולה הו"ע עיבור ולידה, דגלות הוא בחי' העלם שזהו בחי' עיבור והעלם וגאולה הוא בחי' לידה והתגלות, דעצם ענין הגאולה הוא בחי' גילוי, והוא מצד הגילוי אור עליון, וזהו מה שאמר פרעה כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו היינו שלא יהי' הגילוי דז"א, ומזה נמשך ענין הגלות, דכל ענין הגלות הוא מצד העלם ועיבור הז"א בתוך בטן אימא, וקץ הימין שהו"ע הגילוי נמשך מזה בחי' זכירה וגאולה.

והנה מהזהר גופא ממה שמפרש ענין שנתיים ימים משמע כפי' האריז"ל דתב דרגא לדרגא דאית ב"י זכירה, היינו בחי' התחברות ויחוד ז"א ומל' הו"ע קץ הימין, דגלות הוא בחי' העלם, וכמאמר קוב"ה בגלותא סליק לעילא ולעילא, וכמ"ש השיב אחור ימינו, והתחברות ז"א ומל' שהוא בחי' הגילוי הו"ע הגאולה. אלא שהזהר מפרש את המקץ שהו"ע קץ הימים ושנתיים ימים הו"ע קץ הימין, והיינו שמחלק הפסוק לשני ענינים, והאריז"ל מפרש שמקץ ושנתיים ימים הו"ע אחד. וכמו"כ מהמדרש משמע שמפרש כפי' האריז"ל, דאי' במדרש ע"פ ויהי מקץ הה"ד קץ שם לחשך זמן נתן הקב"ה בעולמו כמה יעשה באפילה, מ"ט קץ שם לחשך, כל זמן שהיצה"ר בעולם אפילה וצלמות בעולם, וכמ"ש אבן אפל וצלמות, וכשנעקר היצה"ר מהעולם נעקר אפילה מהעולם, הה"ד קץ שם לחשך. הרי שמפרש את המקץ שהו"ע קץ שם לחשך, שהו"ע קץ הימין.

ולהבין ענין קץ הימים וקץ הימין, צ"ל מתחלה מה שנמצא בזהר ובכתבי האריז"ל שיש ב' ענינים דקו המדה וקנה המדה, וכמ"ש ביחזקאל ראיתי איש מראהו כמראה נחשת וקנה המדה בידו, שקנה המדה אינו ענין קו המדה, שזהו ג"כ ב' הענינים דקץ הימים וקץ הימין, דקץ הוא ג"כ ענין גבול ומדה, שיש בזה ב' בחי' קו המדה וקנה המדה, ונגד זה הם ב' הענינים דקץ הימים וקץ הימין. והנה ענין קו המדה הוא בחי' בוצינא דקרדוניתא, בחי' הגבורות דעתיק המלובשים במו"ס, שמזה נמשך ההגבלה בכללות הפרצופים דאצי' ובהמשכות

האורות בכלים, ובכללות השיעור קומה של יוצר בראשית, השתלשלות הספירות זמ"ז, שכ"ז הוא ע"י קו המדה. דהנה אצי' הספי' הוא שמתחלה נאצלה ספי' הכתר שהוא הספי' היותר ראשונה, ומכתר נאצלה ספי' החכ', ומחכ' נאצלה ספי' הבינה, ומבינה ז"א, ומז"א מל', שזהו ע"י קו המדה, דלולי קו המדה לא הי' בחי' התלבשות אורות בכלים ולא הי' מסתעף מעילה לעלול, דאצי' הספי' הראשונה הי' בבחי' א"ס, וממילא לא הי' מסתעף מעילה לעלול. וכמו בספי' הכתר שהי' אצי' שלה בבחי' א"ס, וממילא לא הי' בחי' השתל' עילה ועלול, דכיון שהעילה הראשונה היתה בבחי' א"ס, וממילא כל מה שהיתה מסתעפת ומתפשטת הי' הכל כמהות ומציאות מדרי' זו, ולא הי' מסתעף מהות ומציאות אחר ממדרי' הראשונה. דזהו"ע הפי' באוא"ס, שהאור גופא הוא בבחי' א"ס, היינו שהגילוי וההתפשטות הוא בבחי' א"ס, והיינו בחי' א"ס להתפשטותו, והיינו מפני שהוא מעין העצם. דאף שהוא רק הארה ולא עצם, אבל הוא מעין המאור ומעין העצם, וכשם שהעצם הוא בבחי' א"ס, דהרי אין לו תחלה וממילא אין לו תכלה, כמו"כ ההארה הוא ג"כ בבחי' א"ס. וממילא כשעלה ברצון המאציל להאציל ספי' הכתר, הרי הוא בבחי' א"ס, דכשם שהמאציל הוא בבחי' א"ס, כמו"כ הוא בחי' כתר הוא ג"כ בבחי' א"ס. והגם שהוא בחי' אור פרטי, אמנם מ"מ הוא בבחי' א"ס, דמה שהוא בחי' אור פרטי זהו מפני שהוא בחי' גילוי, והיינו שהוא בחי' הגילוי דאצי', וכל גילוי הוא בחי' אור פרטי, כן הוא בכללות, אמנם האור פרטי גופא הוא בבחי' א"ס. והגם שהספי' נמשכים מהקו והקו הוא בחי' מצומצם, והיינו בזה שהוא רק בבחי' קו, אמנם הצמצום של הקו הוא ע"ד צמצם שכינתו בין שני בדי הארון, והיינו שהאוא"ס שהי' ממלא מקום החלל יהי' נמצא במקום העולם, אבל אינו בבחי' צמצום המעלים, כ"א שהאוא"ס יהי' נמצא במקום העולם. דזהו ההפרש בין צמצום הראשון מצמצום הקו, דצמצום הראשון הוא בחי' צמצום המעלים ומסתיר, אבל צמצום הקו אינו בחי' צמצום המעלים כ"א שהוא בחי' צמצום המגלה. וכשם שבבהמ"ק שעליו נא' צמצם שכינתו בין שני בדי הארון הי' מאיר גילוי אוא"ס הבל"ג, דלכן מקום הארון אינו מן המדה, והיינו מפני שהי' מאיר גילוי אוא"ס הבל"ג ולכן נתבטל הגבול של הארון, כמו"כ הוא בהקו, דאף שהוא בחי' קו מצומצם, מ"מ הוא בבחי' א"ס, ולכן פועל הקו היחוד וההתכללות בהספי', וכמא' אנת הוא דקשיר לון ומייחד לון, והיינו שפועל היחוד וההתכללות בהספי' והתקשרות עם אוא"ס, והיינו מפני שהוא בבחי' א"ס. (ואמר בעת חזרה שאפשר שב' מיני התכללות שיש בהספי', והיינו מפני שהם סובלים זא"ז, שנותנין מקום זל"ז, שאין זה עדיין בחי' עצמות לגמרי, ומה שמתבטלים ממציותם לגמרי עד שמקבלים זמ"ז שזהו מצד חיצוניות הקו ופנימיות הקו). והגם שהקו נמשך לאחר הצמצום, אמנם הוא נוגע ודבוק בהאוא"ס שלפה"צ, ולכן הוא בבחי' א"ס.

והנה במ"א מבואר שבחי' קו המדה הוא בחי' הקו בעצמו, שהקו הוא בחי' קו המדה, הנה זהו מצד כח הצמצום שיש בהקו, ומצד זה הוא בבחי' קו המדה. אבל אין זה מצד הקו בעצמו, דהרי אצי' הקו הוא שיהי' בבחי' גילוי, ואיך יפעול

היפוך אצילותו, כ"א שזהו מצד כח הצמצום שיש בהקו ולא מצד הקו עצמו. דהקו מצד עצמו צריך הוא למדידה, כ"א שזהו מצד כח הצמצום שיש בהקו, אבל הקו בעצמו הוא בבחי' א"ס, וממילא מצד זה לא הי' בחי' התלכשות אורות בכלים. דהאורות המתלבשים בהכלים הם בבחי' הגבלה, דהכלים מגבילים את האורות, וכמו"כ לא הי' בחי' השתל' מעילה לעלול, דמכתר לא הי' נאצל ספי' החכ', דכתר הוא למע' מע' מחכ', וכיוון שהי' התפשטות הכתר בבחי' בל"ג, לא הי' נאצל ספי' החכ', ומחכ' לא הי' נאצל ספי' הבינה, וממוחין לא הי' נאצלים בחי' מדות.

ויובן זה עד"מ מנפש האדם למטה, דהנה עצם הנפש הוא פשוט ומושלל מגדר כחות לגמרי, והכחות הנמשכים מן הנפש הם רק בחי' הארה, אמנם הוא בחי' הארה שמעין העצם. והכח היותר ראשון של הנפש הוא הרצון, שמצד הנפש יוכל להיות התפשטות הרצון בבחי' בל"ג, ואז הי' הכל בחי' רצון ולא הי' בחי' חכ' כלל, וכמו שאנו רואין דמי שהוא בתוקף הרצון יכול הוא לעשות כמה שטותים נוראים בשביל להשיג רצונו, שאינו ע"פ טעם ושכל כלל, שהטעם ושכל אינו מחייב זה, והיינו מפני שכח הרצון הוא למע' מכח השכל, דלכן הוא להיפוך שבכח הרצון יכולים לעמוד נגד הכל (מיט רצון קען מען אַלץ דער טאָן), גם ענינים כאלו שבכח השכל אין יכולים לעמוד נגדם, הנה ע"י הרצון יכולים לעמוד נגדם, והיינו מפני ששכל הוא בחי' מוגבל, ולכן יש ענינים שבשכל אין יכולים לעוברם, אבל הרצון מפני שהוא בחי' בל"ג בעצם, לכן יכולים ע"י לעמוד נגד הכל, דאין לך דבר שעומד בפני הרצון. ומפני שהרצון הוא למע' משכל, לכן כשיש התפשטות הרצון יש בחי' שכל, דלכן האדם שהנהגותיו הוא עפ"י הרצון לא יש בחי' שכל כלל, כ"א הכל הוא בחי' רצון, או בחי' רצון כללי או בחי' רצון פרטי, אבל הכל הוא רק בחי' רצון, מה שהוא רוצה באופן כך, ואינו ע"פ טעם ושכל כלל. והגם שהרצון הוא למע' משכל והוא מקור המשכיל, דלכן הרצון מטה את השכל, שהוא נעשה בחי' טעם לרצון, כמו"כ הוא הרצון דרוצה להתחכם, דלכן אמרו לעולם ילמוד אדם במקום שלבו חפץ, אמנם זהו כשהרצון הוא בהעלם, אבל כשיש בחי' גילוי הרצון, לא יש בחי' שכל כלל. וכמו"כ הוא בשכל ומדות, דשכל הגם שהוא בבחי' הגבלה, אמנם הוא בל"ג לגבי מדות, ולכן כשמאיר גילוי אור השכל בבחי' ריבוי אור, לא יש אז בחי' מדות. דלכן אנו רואים בחוש דמי שהוא טרוד בעומק ענין שכלי אינו שייך אז לבחי' מדות, והיינו הא' מפני שהוא עומד למע' מצמצום והגבלה של בחי' מדות, דמדות הם למטה משכל, וצמצום והגבלת המדות הוא בחי' צמצום והגבלה יותר מצמצום והגבלת השכל, ומפני שמאיר ריבוי אור לכן אינו שייך אז לצמצום והגבלה של מדות, ועוד מפני כשמאיר בהשכל בחי' ריבוי אור אז אינו ניכר הטיית המדות איזה מדה תוכל להיות משכל זה, דאף שבשכל יש בחי' מדות, ומשכל צריך להיות בחי' מדות, אמנם אז אינו ניכר עדיין הטיית המדות שמשכל זה. וזהו ע"ד המבואר בענין אור מים רקיע, דמיים ניידו ורקיע הוא דאגלידו מיא, והוא בחי' חו"ב, דחכ' היא בחי' מיים דניידו, והיינו שבחכ' אינו ניכר עדיין הטיית המדות, וזהו מפני שבחכ' מאיר בחי' גילוי אור, לכן אינו ניכר שם הטיית המדות, ובינה

הוא בחי' רקיע דאגלדו מיא, והיינו ששם ניכר הטיית המדות, שהוא באופן כזה ולא באופן אחר. וזהו בכללות בחו"ב. וכמו"כ הוא בשכליים פרטיים, דכשמאיר גילוי אור השכל בריבוי אור, אינו ניכר שם הטיית המדות עדיין, וכשהוא תוקף נביעות אור השכל, אז נופלים סברות נוטות לכאן וסברות נוטות לכאן, והיינו סברות הפכיים זמ"ז. וזהו דוקא בתוקף נביעות אור השכל, דכשלא יש תוקף נביעות אור השכל, אז נופלים סברות רק לצד אחד, אבל בתוקף נביעות אור השכל, נופלים אז סברות נוטות לכאן וסברות נוטות לכאן, שלא יש בכחו להכריע ביניהם ולשקול איזה סברא היא האמיתית, מפני שבשניהם מאיר אז ריבוי אור, והוא מרגיש טוב טעם בשניהם (ביידע זיינען עם גישמאָק), כ"א דוקא כשנתעלם ריבוי אור השכל, אז הוא שייך לצמצום והגבלת המדות, דמפני שאינו עומד אז בעילוי כ"כ, לכן הוא שייך לצמצום והגבלת המדות, ואז ניכר הטיית המדות שמשכל זה, ואז כשלא יש תוקף נביעות אור השכל הוא שבסברא האמיתית מאיר בו ריבוי אור ובה דוקא הוא מרגיש טוב טעם. וזהו ע"ד שהוא בהשפעת השכל מהרב אל התלמיד, שבעת שהרב משפיע את השכל אל התלמיד נקלט אצלו ההשפעה (לייגט זיך באיי אים אָפּ דיא זאָך), ולאחר זה שהוא מתחיל בעצמו להבין את השכל (ווערט עם ניט רעכט אַז עס לייגט זיך עם ניט אָפּ דיא זאָך עדי שהוא מעיין בעצם הענין) (ער טרונגט זיך צוא דעם עצם ענין), ואז הוא מרגיש בו טוב טעם ונקלט אצלו ההשפעה, ויודע ע"ז מפני שבעת ההשפעה מצד גילוי אור המשפיע הכל טוב לו ונקלט אצלו ההשפעה, אמנם לאחר זה כשנתעלם גילוי אור המשפיע, אז אינו נקלט אצלו ההשפעה, כ"א שהוא מעיין בעצם הענין אז הוא משיג בו טוב טעם ונקלט אצלו הענין. וזהו בכללות כשההשפעה היא השפעה אמיתית, כ"א מה שמתחלה אינו נקלט אצלו הענין וצריך הוא לעיין בעצם הענין להרגיש בו טוב טעם עד שיוקלט אצלו. וכמו"כ הוא בשכל פרטי, דכשמאיר גילוי אור השכל בריבוי אור נופלים אז סברות נוטות לכאן ולכאן, ובשניהם מאיר ריבוי אור, ובשניהם הוא מרגיש טוב טעם, כ"א דוקא כשנתעלם ריבוי גילוי אור השכל, אז בסברא האמיתית מאיר בחי' ריבוי אור, ובה דוקא הוא מרגיש טוב טעם. וכמו"כ יובן למעלה, דאם הי' התפשטות הכתר בבחי' א"ס לא הי' נאצלה ספי' החכ', ומחכ' לא הי' נאצלת ספי' הבינה, וממוחין לא הי' נאצלים בחי' מדות, וע"ז צריך להיות בחי' קו המדה, דהיינו לצמצם ולהגדיל את הספי' העליונה בכדי שתוכל להיות ספי' התחתונה.

והנה ענין הצמצום והגבלה שיש בהקו זהו נמשך מכח העצמות, שמשם נמשך הגילוי וההתפשטות של הקו, ומשם נמשך ג"כ הצמצום וההגבלה שיש בהקו. ואין זה מהקו בעצמו, דהקו בעצמו הוא ענין בחי' גילוי, ואיך יפעול הוא בכח עצמו ההיפוך ממה שהוא מצד עצמו, כ"א זהו נמשך מכח העצמות, שמשם נמשך הגילוי וההתפשטות של הקו, ומשם נמשך ג"כ הצמצום וההגבלה שיש בהקו, וזהו עוד מכח נעלה של עצמות יותר (פון אַטיפערין כח פון עצמות). וכמו שהוא למטה בנפש, שההגבלה של הרצון אינו מהרצון בעצמו שהרצון מגביל א"ע, כ"א זהו נמשך מכח של עצם הנפש שהוא מגביל את הרצון, והוא נמשך מכח נעלה של עצם

הנפש יותר, דצמצום והגבלת הרצון זהו נמשך מכח נעלה יותר מהתפשטות וגילוי הרצון, דלכן צריכים ע"ז יגיעה יותר, דכשהאדם רוצה להגביל רצונותיו צריך הוא ליגיעה יותר כו', וכמו"כ הוא בשכל, דהגבלת השכל אינו מהשכל בעצמו כ"א שזהו נמשך מכח שלמע' מהשכל, דבכח המשכיל יש בחי' חו"ג שמהם נמשכים בחי' גילוי השכל והגבלת השכל, והכח של הגבלת השכל הוא נעלה יותר מכח התפשטות וגילוי השכל, וכמו"כ הוא למע' דהצמצום והגבלה שיש בהקו זהו נמשך מכח העצמות, שמשם נמשך הגילוי וההתפשטות של הקו, והוא עוד מכח נעלה של עצמות יותר.

והנה הגם שא"ס הוא היפך ההגבלה, ואיך נמשך מבחי' א"ס הצמצום וההגבלה שיש בהקו, אמנם האמת הוא שאין זה הגבלה אמיתית, דההגבלה אינה מוכרחת מצד האור בעצמו, כ"א שהוא רק מפני שכך עלה ברצונו שיהי' בחי' ההגבלה, אבל אינה מוכרחת מצד האור בעצמו שאין האור יכול להתפשט יותר, כ"א שהאור מצד עצמו יכול הוא להתפשט יותר בבחי' בל"ג, ונה]הגבלה הוא רק מפני שכך עלה ברצונו שתהי' ההגבלה. וזהו כמו שאנו רואים למטה בנפש, שההגבלה של הרצון אינה הגבלה אמיתית, שאינה מוכרחת מצד הרצון בעצמו שאין הנפש יכול להתפשט ברצון בבחי' בל"ג, כ"א שזהו מפני שהוא רוצה להגביל את הרצון. וכמו"כ הוא בשכל, דההגבל[נה] של השכל אינו מוכרח מצד השכל בעצמו, כ"א שבשכל מצ"ע יוכל להיות בחי' ריבוי אור, וההגבלה היא רק מפני שהוא רוצה להגביל את השכל. וכמו"כ הוא למע', דההגבלה שיש בהקו אינו בהאור מצ"ע, כ"א מפני שכך עלה ברצונו. וזהו כמו עד"מ המלך שגוזר אומר שתהי' הדבר באופן כך וכך, הרי אין ההגבלה מוכרחת מצד הדבר בעצמו, כ"א מצד רצון המלך, והמלך יש בכחו להגביל דבר שבילתי מוגבל, אבל אין זה מצד הדבר בעצמו כ"א מצד רצון המלך, ולכן אין המלך מוגבל בהגבלה זו. וכמו"כ הוא למע', שההגבלה שבהקו הוא רק מפני שכך עלה ברצונו, ולכן אין זה הגבלה לגבי עצמות א"ס, שהוא איננו מוגבל בהגבלה זאת. וכמו"כ גם לגבי האור אין זה בחי' הגבלה, דהרי ההגבלה אינה מה שלא יש יותר כו', כ"א שיש הכל בשלימות רק שהוא בהעלם, וכידוע דענין ההגבלה הוא שיש הכל בשלימות רק שהוא ההפרש מההעלם לגילוי, ונמצא רק שההגבלה אינה הגבלה אמיתית, והאמת הוא שאם היתה ההגבלה הגבלה אמיתית לא היתה שייכה בבחי' א"ס, אבל כשההגבלה אינה אמיתית לכן ישנה היא בבחי' א"ס. ואדרבה, שלימות הא"ס נושא הגבלה כזאת שאינה הגבלה מוכרחת, וכידוע דשלימות הא"ס אינו רק מה שבכחו להתפשט ולהתגלות בבחי' א"ס, כ"א ג"כ מה שבכחו לצמצם ולהגביל א"ע וג"כ בבחי' א"ס, וזהו הן הן גבורותיו, לצמצם ולהעלים א"ע היפך האמת, דאף שהאמת הוא שמאיר גילוי בחי' אוא"ס שלפה"צ גם במקום העולם, עד שלמטה מטה מאיר גילוי בחי' אוא"ס ממש, דלכן העולמות בטלים במציאות באוא"ס וכידוע בענין הוי' אחד כו', ומ"מ הוא מעלים ומסתר א"ע, שהאלקות מוסתר ונעלם ומה שנראה הוא תוקף המציאות ותוקף הישות שהוא היפך האמת לגמרי, והגבלה כזאת היא דוקא בכח

הא"ס. וזהו"ע אוא"ס למע' מע' עד אין קץ ולמטה מטה עד אין תכלית, למטה מטה עד אין תכלית הוא בחי' כח ההתפשטות וההתכללות בבחי' א"ס, ולמע' מע' עד אין קץ הוא בחי' כח ההעלם בעילוי אחר עילוי בעצמותו. אמנם ההגבלה אינה הגבלה אמיתית, כ"א שהוא בשביל הכוונה שיהי' נמשך ממדרי' למדרי', עד שיהי' השתל' של עולמות ביי"ע, ושיהי' בחי' סוף מעשה במח"ת, בכדי שיושלם הכוונה דנתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, אבל אינה בחי' הגבלה מוכרחת. ולכן נק' הקו בחי' מא' קו המדה, שהוא כמו עד"מ המלך שגוזר אומר כו'.

והנה בזהר נק' הקו בשם משיחותא, והוא עד"מ מאמת הבנין שבה מודדים את הבנין ומארכים ומקצרים את האבנים כדבעי, שההגבלה אינה הגבלה מוכרחת שאין יכולים להאריך בהם יותר, כ"א שהוא בשביל שיושלם הכוונה של הבנין בהידור ויופי, לכן הוא מאריך ומקצר בהם בכדי שיושלם הבנין עצהיו"ט. וכמו"כ הוא למע', דההגבלה היא רק מפני שכך עלה ברצונו בכדי שיושלם הכוונה. והוא כמו עד"מ האדם כשרוצה שהרצון שלו יבא בפועל צריך הוא להגביל רצונו, שאם יהי' התפשטות הרצון בל"ג לא יהי' משכיל ומתחכם בזה, וממילא לא יהי' הולדת המדות ולא יבא לידי מעשה, ולכן צריך הוא להגביל רצונו, ואז הוא משכיל ומתחכם בזה ונולדים מדות ונמשך במחו"ד עד שבא לידי מעשה. וכמו"כ הוא למע', דבכדי שיהי' נשלם הכוונה של בריאת העולמות, הוצרך להיות בחי' המדידה וההגבלה שבהקו. וזהו"ע בחי' קו המדה, שהוא בחי' הג' דעתיק המלובשים במוח"ס. והנה מהג' דעתיק נמשך בחי' הג' דאימא, ומהג' דאימא נמשך בחי' הג' דמל', והוא כמו עד"מ כשעולה ברצונו והסכמתו של אדם לבנות איזה בנין, הנה בהרצון יש הציור של הבנין, אמנם שם הוא בחי' הציור כללי של הבנין, ואח"כ כשנמשך במח' והיינו במח' השכל, שם הוא בחי' ההתגלות והתרחבות הפרטים של הבנין, ושם נגלד ההגבלה דהרצון, אף שיש שם ההגבלה [ד]באופן אחר לא יהי', אמנם לבד שהוא בחי' ציור כללי הנה עוד זאת שאינו נגלד ההגבלה, והיינו שאינו נרגש ההגבלה, ובשכל הוא בחי' ציור פרטי ונגלד ונרגש ההגבלה. אמנם כ"ז הוא בחי' הגבלה בכח, ואח"כ כשבא לידי פועל הוא מודד עוד את הבנין איך שיהי' אופן הבנין וציור החדרים בפועל, וכמו"כ הוא למע' דבחי' הג' דעתיק המלובשים במו"ס הוא בחי' המדידה של הרצון, שהוא בחי' המדידה כללות של כללות הפרצופים דאצי', ואח"כ בא הג' דאימא, הוא בחי' הציור של המח' דאימא מציירא ציורים, שהוא בחי' הציור פרטי של בחי' ז"א, שהוא בחי' אורות המתלבשים בכלים, דעיקר ענין בחי' אורות המתלבשים בכלים הוא בז"א ומל', והיינו בחי' הציור של המח', דאותיות המח' הם בבחי' בינה. אמנם זהו רק בחי' המדידה בכח, והג' דמל' הוא בחי' המדידה בפועל של התהוות עולמות ביי"ע. וזהו"ע בחי' קו המדה.

וענין קנה המדה איתא בזהר דלאו איהו בוצינא דקרדוניתא אלא דנפיק מתמן כד אסתלק לעילא. והענין הוא, דהנה קו המדה הגם שהוא בחי' מדידה

הג': = הגבורות (וכן לקמן).

והגבלה, אמנם הרי יש בזה בחי' המשכת האור ויש בזה ענין היחודים, יחוד חו"ב וזו"מ, וזהו בחי' המדידה דקדושה, אבל בחי' קנה המדה הוא בחי' המדידה דנוגה. וזהו מ"ש לאו איהו בוצינא דקרדוניתא אלא דנפיק מתמן כד אסתלק לעילא, והיינו דמפני שמ"מ הקו המדה הוא בחי' גבורות, לכן כשזהו מסתלק ונשאר רשימה, וכמו כשמסתלק הרצון ונשאר רשימה, זו היא בחי' המדידה שמוודד בחי' נוגה. וזהו שאמר דנפיק מתמן כד אסתלק לעילא, והיינו כשמסתלק בחי' זו ונשאר רשימה, הנה בחי' רשימה זו הוא בחי' המדידה דק"נ, שהוא בחי' קץ הימים.

ולהבין ביאור ענין מה שאומר דלאו איהו בוצינא דקרדוניתא אלא דנפיק מתמן כד אסתלק לעילא, הענין יובן ע"פ מ"ש במדרש ע"פ כי טוב מאד טוב זה מלאך חיים מאד זה מלאך המות, ולכאוף אינו מוכן איך מלאך המות טוב מאד. אמנם הענין הוא, דהנה טוב וחסד הוא ענין אחד וכמ"ש כי טוב חסדך מחיים, וידוע שאור החסד בלתי מתעבה ואינו משתנה, שבכל מקום שהוא הוא בחי' חסד, וגם הרשימה של בחי' חסד הוא בחי' חסד, דלכן מחסד אינו מתהווה קליפה גמורה, והיינו מפני שחסד הוא בחי' גילוי אור והתהוות הקליפות הוא דוקא מהעדר הגילוי, לכן מחסד א"א להתהוות קליפה גמורה. וזהו"ע טוב זה מלאך חיים, שבכל מקום הוא בחי' חסד וטוב, ומאד זה מלאך המות. והענין הוא, דמאד הוא בחי' גבורות שבחסדים, ולכן הוא בחי' טוב מאד מפני שהוא בחי' תגבורת החסדים, אמנם מפני שמ"מ הוא בחי' גבורה, לכן כשמסתלקת בחי' זו ונשאר רשימה, יוכל להיות מזה יניקת החיצונים, דלכן יניקת החיצונים הוא מהקו השמאל, שבכלל בקדושה הרי בחי' גבו' הוא בחי' תגבורת החסדים, ואיך נמשך מזה יניקת החיצונים. אמנם הענין מפני שגבורה הוא בחי' הסתלקות, לכן כשמסתלק בחי' זו ונשאר רשימה, יוכל להיות בזה אחיזת ויניקת החיצונים.

וזהו ההפרש בין בחי' קו המדה לקנה המדה, דקו המדה הוא ג"כ בחי' גבורות שבחסדים, אמנם שם הגבורות הם תכלית החסדים, דהיינו בכדי שיושלם הכוונה של בריאת והתהוות העולמות וסוף מעשה עלה במח' תחלה, שזהו דוקא ע"י הגבורות, ונמצא שהגבורות הם תכלית החסדים. אמנם מפני שמ"מ הוא בחי' גבורה, לכן כשמסתלק בחי' זו ונשאר רשימה, נמשך מזה המדידה דנוגה. וזהו מה שאיתא בזהר דכשמסתלקים בחי' הג' דאימא נמשך מזה יניקת החיצונים, והיינו דכשמאיר בחי' הג' דאימא אז הוא בחי' גילוי הז"א, אמנם כשמסתלקים הה"ג ונשאר רק רשימה, נמשך מזה יניקת החיצונים. וזהו כמו בכללות ההפרש בין תהו לתיקון, דתיקון הוא בחי' התיישבות אורות בכלים, בחי' לשבת יצרה, שבזה הוא בחי' המדידה בבחי' התלבשות אורות בכלים, ובבחי' עולמות ב"ע בבחי' אורות פנימיים ואורות מקיפים שלהם, וזהו בחי' המדידה דקדושה. ובתהו הוא בחי' גבורה, ששם הוא בחי' תוקף האור ותוקף החיות, אמנם מפני שהם בחי' אורות שלמע' מהתלבשות בכלים, לכן נשברו הכלים ונסתלקו האורות, ומניצוצי אורות שנפלו שהוא בחי' רשימה נמשך מזה כל ענין יניקת החיצונים. וכמו"כ הוא ההפרש

בין קו המדה לקנה המדה, דקו המדה הוא בחי' המדידה דקדושה, ומפני שמ"מ הוא בחי' גבו', לכן כשמסתלק בחי' זו ונשאר רשימה, נמשך מזה בחי' המדידה דנוגה. וזהו"ע קץ הימים וקץ הימין, קץ הימים הוא בחי' המדידה דנוגה, והו"ע קץ וכליון, ומזה נמשך ענין השכחה, דשכחה הוא מצד הסט"א. וזהו"ע קץ הימים, שהוא בחי' קץ וכליון הימים, וקץ הימין הוא ענין גילוי, בחי' גילוי אור, ויש בזה ענין היחודים דחו"ב וז"א ומל', וזהו"ע קץ הימין שהוא בחי' ימין וגילוי.

והנה ביאור ענין קץ הימין הוא דקאי על בחי' מל', שהוא בחי' סוף ותכלית של הקו המדה, דלכן נק' בשם סוף, והיינו בחי' ים סוף, בחי' סופא דכל דרגין דאצי', ונק' בחי' אחרית. אמנם מ"מ יש בה כח מבחי' כתר, דשרש המל' הוא בכתר, ומבחי' נעלה שבכתר, דכתר עליון איהו כתר מל', ולכן יש בה הכח מבחי' כתר, דלכן למע' תהי' המל' בבחי' כתר, וכמ"ש אהעט"ב. וכמו"כ גם עכשיו הנה אחרית עם הכולל בגימט' כתר, אלא שלע"ל תהי' זה בהתגלות ועכשיו הוא בהעלם, והיינו בחי' הכח העצמי שיש במל' לברוא יש מאין, דלכן בקדושה הוא מבלי אשר ימצא ראש וסוף, דלפעמים הסוף הוא מבחי' ראש. וזהו"ע קץ הימין, היינו שמאיר זה [ב]בחי' גילוי אור, ולע"ל תהי' בבחי' ימין ממש, שמהגילוי אור דמל' גם מהרשימה מזה א"א להיות יניקת החיצונים, כ"א מבחי' הגבורות אפשר להיות יניקת החיצונים. ונ"ל דהו"ע מה שמהגילוי אור דתו' א"א להיות יניקת החיצונים, גם מהרשימה מזה, כ"א מבחי' הגבורות הוא דמה שיש תערובות רע בעולמות, דבכריאה מיעוטו רע וביצי' מחצה על מחצה ובעשי' רובו רע והוא מעורב כו', זהו רק בהלבושים והיכלות ועולמות דבי"ע ולא בע"ס דבי"ע, דע"ס דבי"ע הם תכלית הטוב ותכלית הקדושה, דאף שהם בחי' הארה נבדלת ובחי' אור של תולדה, ונק' בחי' אתון דמתגלפין שהם בחי' חותם ורושם דאצי', ומ"מ לא יש בהם תערובות טו"ר, כ"א שהם בתכלית הטוב ותכלית הקדושה, והיינו מפני שמגילוי אור דמל', גם מבחי' רשימה, א"א להיות תערובות טו"ר, כ"א בעולמות ולבושין והיכלות דבי"ע, שעקרם הוא בחי' הגבורות דמל', שמזה אפשר להיות תערובות טו"ר.

ומעתה צ"ל ההפרש שבין פי' הזהר לפי' האריז"ל בענין מקץ, וצריך להבין מתחלה ענין שנתיים ימים. דהנה שנתיים הם ב' בחי' שנה, יש בחי' שנה דנוקבא, והיינו מה שמל' נק' בש' שנה, וכדאי' בזהר ע"פ נקי יהי' לביתו שנה אחת שהיא בחי' מל', דלכן נגד י"ב ראשי חדשים שבשנה יש בחי' י"ב בקר דכריאה והים עומד עליהם מלמעלה, שבזה הפי' בשנה הוא מל' שינוי, הוא משנה האור עצמי שמאיר בה, דלכן נק' המל' בשם לבנה, דכמו שהלבנה הרי אין לה אור מעצמה כ"א מה שמקבלת מהשמש, אמנם הרי הוא משנה את האור, שהוא בחי' אור אחר שאינו בערך. וכמו"כ הוא למע', דמל' היא משנה את האור שמאיר בה, עד שבכריאה הוא בחי' ומשם יפרד, ובכריאה לאו איהו וחיוהי חד ולא איהו וגרמוהי חד, דלכן ימות הלבנה הם שני"ה ימים כמנין שנה, והיינו שהם ימים חסרים, והיינו

שחסרים מגילוי אור. וזהו שנק' המל' בשם אלקים, שהיא מעלמת ומסתרת על האור. אמנם יש בחי' שנה לדכורא, שמאיר בזה בחי' גילוי אור, ובוזה הפי' דשנה הוא ע"ש לא שנית, וקאי על בחי' ת"ת. ולפעמים מבו' שזה קאי על בחי' בינה, דלכן ימות החמה הם שס"ה ימים, והיינו שהם ימים שלימים, ששלימים בהגילוי אור למל', דבכדי להגיע לזה הוא ע"י שס"ה מל"ת, דל"ת הם למע' ממ"ע, וע"י ממשיכים בחי' שנה לדכורא. וענין שנתיים ימים הוא שיהי' התחברות של ז"א ומל', וכמ"ש בזהר ע"פ משכו וקחו לכם דמשכין יומין עלאין ביומין תתאין, יומין תתאין הוא בחי' מל' ויומין עלאין הוא בחי' ז"א, ומשכין כו' הוא בחי' התחברות ז"א ומל', וכמ"ש כימי השמים על הארץ, היינו בחי' ההתחברות דז"א ומל', שהוא בחי' היחוד דהוי' ואלקים, שאז מאיר בחי' גילוי אור, דאלקים בגימט' הטבע, והגם שהטבע הוא בחי' אלקות, אבל טבע הוא מל' טובעו בים סוף, והיינו שהאלקות נעלם ונסתר, וע"י יחוד הוי' [ואלקים] מאיר בחי' גילוי אור, שמזה נמשכים בחי' ניסים. ואז נעשה הזכירה דיוסף. דהנה זכירה הוא מש' הוי', דזהו מה שאומרים בר"ה פסוקי מלכיות ופסוקי זכרונות, פסוקי מלכיות הוא להמשיך בחי' מל', וכמא' אמרו לפני מלכיות כדי שתמליכוני עליכם, והוא בחי' שם אלקים, ופסוקי זכרונות הם בחי' שם הוי', דזהו מה שאומרים שם וגם את נח באהבה זכרת כו', וזכרתי את בריתי יעקב כו', שהוא מבחי' שם הוי'. והגם שבנח כתי' ויזכור אלקים את נח, אמנם זהו כמו שמדת הדין נהפך לרחמים גמורים, וזהו ע"ד מ"ש והי' הוי' לי לאלקים, דמצד מדת הדין לא הי' ראוי להנצל, אלא מצד הרחמים, וכמ"ש ויסגור הוי' בעדו, וממילא מובן שגם הזכירה היא משם הנ"ל, וכמו"כ וזכרתי את בריתי יעקב שהוא בחי' הזכירה דנש"י הוא משם הנ"ל, דנש"י נמשכים משם, והשגחתם הוא משם הוי', דהנהגת נש"י הוא למע' מהטבע, וזהו"ע שע"י שנתיים ימים נעשה הזכירה דיוסף.

והנה בתו"א מפרש ששנתיים ימים קאי על חכ' ובינה, ע"ד מ"ש ואהי' שעשועים יום יום. והענין ע"פ פשוט הוא, דבכדי שיהי' התחברות דז"א ומל', צ"ל מתחילה ג"כ היחוד דחו"ב כו'. אמנם הכוונה האמיתית בזה הוא [ד]בכדי שיהי' היחוד דז"א ומל' צ"ל היחוד דחו"ב שע"י עבודה, שע"י ממשיכים בזה מבחי' עצמות א"ס, ואז נעשה היחוד דהוי' ואלקים שיהי' מאיר בגילוי בעולמות, דהרי גם בל"ז הרי בעולמות יש בחי' יחוד דהוי' ואלקים, אמנם הוא בהעלם בחי' היחוד דהוי' ואלקים. ובעבודה הוא שיש ב' בחי' כלה, כלתה נפשי לחצרות הוי' שהוא רק בחי' ביטול היש, שע"י ממשיכים בחי' יחוד זו"נ, ויש בחי' כלה שארי ולבכי שהוא בחי' ביטול במציאות, שע"י ממשיכים בחי' יחוד או"א. ונגד ב' בחי' כלה יש ב' בחי' חתן, חתן הוא בחי' חות דרגא, והיינו בחי' המשכת או"א"ס בבחי' חו"ב, ומחו"ב בז"א ומל', עד שיהי' נמשך הגילוי גם למטה. וזה ממשיכים ע"י ב' בחי' כלה, וצריך להיות משניהם, בחי' ביטול במציאות וביטול [היש]. והנה לכאן איך שייך בחי' ביטול היש לאחר ביטול במציאות, זהו"ע ההתחברות דיחוד"ע ויחוד"ת, דהיינו שיהי' עשיותיו אלקות, דמצד בחי' יחו"ע, אף שהוא בחי' ביטול במציאות, ואשתצי

גושמי, שהו"ע כליון החומריות, אמנם אין זה שייך עדיין להגשמי, ובכדי שיהי' עשיותיו אלקות זהו ע"י התחברות דחו"ע ויחו"ת.

וזהו ההפרש בין פי' הזהר לפי' האריז"ל, בהזהר מפרש איך כשלא יש בחי' עבודה, ואז בחי' מקץ הו"ע מקץ הימים, שהו"ע כליון והפסד. והאריז"ל מפרש כשיש בחי' עבודה, והיינו כשיש בחי' ביטול היש, ומכ"ש כשיש בחי' ביטול במציאות, שאז ממשיכים בחי' ההתחברות דו"א ומל'. וזהו בחי' מקץ הימין. וכמו"כ יוסף המשיך בחי' זו ע"י המס"נ שלו במעשה דפוטיפרע ובקבלת היסורין שלו, ועי"ז נעשה הזכירה שלו.

וזהו מ"ש במדרש שמקץ הו"ע מ"ש קץ שם לחשך כו'. והענין, דהנה בפרד"ס אי' ג' בחי' חשך, חשך הראשון הוא בחי' חשך האמיתי, בחי' ישת חשך סתרו, והיינו מה שכתר הוא בחי' חשך, וכמא' כתר עליון אע"ג דאיהו אור צח אור מצוחצח אוכם הוא כו', וכל נהוראין מתחשכאין קמי', והוא בחי' העליונה שבכתר דזה מה שכתר הוא בחי' * , והיינו בחי' הביטול שלו דכולא קמי' כלא, דכל מה שהוא קמי' יותר הוא כלא יותר, ולכן כתר הוא בבחי' ביטול לא"ס. והחשך הב' הוא בחי' גבו', שהוא בחי' חשך, להעלים ולהסתיר, שמזה נשתל' חשך הג', שהו"ע חשך של קליפות וסט"א.

אמנם כשאתהפכא חשוכא לנהורא, שהו"ע מה שנעקר היצה"ר מהעולם, דהיינו מ"ש ואהבת את הוי' אלקיך בכל לבבך בשני יצריך, אז ממשיכים בחי' חשך הראשון. והענין, דהנה חשך הוא ר"ת חמור שור כלב, חמור הו"ע מה שחמרא בתקופת תמוז קרירא לי', והיינו שגם בתוקף החום של ההתבוננות של בחי' אני הוי' לא שניתי, ואתה הוא קודם שנברא העולם ואתה הוא לאחר שנברא, שע"ז אמר הנביא אני הוי' לא שניתי ואתם בני יעקב לא כליתם, דכשמתבונן איך שאני הוי' לא שניתי, שהוא מפני שהתהוות העולמות והחיות שנמשך בעולמות להחיותו הוא מבחי' הארה לכד שלא בערך כו', והוא שלא בערך יותר מטפה לגבי ים אוקינוס, ששניהם מהות אחד וגם הרי יכולים לשער כמה טיפות יש בים, אבל העולמות לגבי אוא"ס הם שלא בערך כלל, שע"י התבוננות זאת צריך להתעורר ברצון ותשוקה לבחי' עצמות א"ס, וממילא יש לו רצון וחשק גדול בלימוד התורה וקיום המצות, מפני שהתורה היא בחי' עצמות א"ס, ובלימוד התורה שלאחר הרצוא דבחי' אני הוי' כו' הוא מרגיש את האוא"ס דבתורה, כתי' והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך כו', שהוא בחי' אנכי מי שאנכי. וכמו"כ במצות נמשך בחי' עצמות א"ס, וכמ"ש וירם קרן לעמו, שהוא בחי' המשכה עצמיות, וכמא' אותי אתם לוקחים. אבל יש בחי' שלא כיליתם, והיינו מה שחמרא בתקופת תמוז קרירא לי', והוא בחי' קליפת עמלק וכמ"ש אשר קרך בדרך, שפועל הקרירות לבל יתפעל מאלקות, דאף שמתבונן בזה, ומ"מ אינו נתפעל ואינו ניזוז אפי' זיז. ושור הוא בחי' שור נגח,

דהו מה שכתר הוא בחי': בהנחה יש כאן מקום של תיבה אחת חלק.

והיינו מה שבועט בייצרו והולך בשרירות לבו, וכמו"כ אנו רואים בטבעות בנ"א שכשמוכיחים אותו למה הוא עושה כך הוא מבעט ומבטש בהמוכיח, ולבד שאינו מקבל התוכחה, עוד הוא יוצא בהתנגדות, והטעם לזה הוא מפני שרוצה לילך בשרירות לבו, ולכן הוא בועט כלפי שמים, וכמו"כ באדם המוכיח אותו ששום א' לא יעכב אותו. והסיבה לשניהם, לחמור ושור, הוא בחי' כלב, שהו"ע העזות והחוצפה, וכמ"ש והכלים עזי נפש הם, וזהו ג"כ ענין קליפת עמלק, דקליפת עמלק הו"ע העזות והחוצפה, בחי' מלכותא בלא תגא, שהעזות אינה מצד שיש בו במה להתגאות, כ"א בלא טעם ודעת, וזהו הסיבה להקרירות שבל יתפעל מאלקות, דבלא זה הרי בטבע הנפש הוא להתפעל מאלקות, דהרי בכל מקום שיש גילוי המהווה על המתהווה נתפעל המתהווה, ומכ"ש כשמאיר גילוי בחי' אוא"ס נעשה בחי' הביטול דמציאות, וזהו שאינו מתפעל מאלקות הוא רק מצד העזות והחוצפה. וכמו"כ קליפת שור נגח בודאי הוא מצד העזות והחוצפה, דלכן אנו רואים דמי שהוא שפל רוח מקבל הוא תוכחה והוא מתפעל מאד מזה, וקליפת שור הוא מצד העזות והחוצפה. ונגד זה יש בקדושה ג"כ ג' בחי' אלו דחמור שור כלב, וכמ"ש גבי ישכר חמור גרם כו' ויט שכמו לסבול, וכן כתוב בכור שורו הדר לו כו', וכמ"ש ורב תבואות בכח שור, והוא בחי' עול תורה ועול מצות, דע"פ פשוט העול הוא ההכרח, מה שלומד תורה ומקיים מצות בהכרח מנפש שאינו רוצה בזה, דכשיש הרצוא מבחי' אני הוי' לא שניתי הרי יש לו רצון וחיות גדול בלימוד התורה, וכמו"כ בקיום המצות, אמנם כשלא יש הרצוא אין לו חיות בזה ואינו רוצה בזה, ומ"מ הוא מכריח א"ע ולומד תורה ומקיים מצות ומקיים הכל (און טוט אַלץ). וביותר הו"ע זה שהוא עושה יותר מכפי רגילותו, וכמא' אם רגיל לקרות דף א' יקרא ב' דפים פרק א' יקרא ב' פרקים, שילמוד תורה יותר מכפי רגילותו, וכמו"כ במצות, וכמו במצות צדקה הוא נותן יותר מרגילותו. שכלב הו"ע העזות, שבקדושה הוא בחי' קבעומ"ש שהוא למע' מהטו"ד, וכמא' למה קדמה שמע לוהא"ש כדי שיקבל עליו עול מ"ש תחלה ואח"כ יקבל עליו עול מצות, והוא בחי' הקדמת נעשה לנשמע, שנעשה הוא בחי' הביטול כללי לבעל הרצון שהוא למע' מנשמע שהוא בחי' הביטול לרצונות פרטיים, שבקבלת עומ"ש הוא למע' מהטו"ד. ואמנם יש בזה תוקף גדול, ומזה נמשך בחי' קבעו"ו תו' ועול מצות, שמתחלה צריך להיות הביטול כללי לאוא"ס (וואָס ער גיט זיך אַוועק בכללות צוא אוא"ס), ואח"כ יקבל קבעו"ו תו' ועול מצות, וכמא' קבלו מלכותי ואח"כ קבלו גזרותי כו'. וענין בחי' שור נגח בקדושה הו"ע הפלפול בתורה, וכמו ת"ח המתנגחים זא"ז בהלכה. אמנם כשאינו * ולא להקניט את חבירו, כ"א מפני שהוא רוצה לדעת את האמת, שזהו רצון הבורא, דהרצון הוא שיבאו על האמת של תורה מתוך הפלפול. וע"י הבירור של חשך דלעו"ז, עיי"ז תגלה לע"ל בחי' החשך האמיתי, שהוא בחי' ישת חשך סתרו, והוא מ"ש במד"ר קץ שם לחשך, כשנעקר היצה"ר מהעולם נעקר אופל וצלמוות

אמנם כשאינו: בהנחה יש כאן מקום של תיבה אחת חלק.

מהעולם, דהיינו ע"י בירור חשך דלעו"ז נתגלה בחי' חשך האמיתי. וזהו ויהי' מקץ שנתיים ימים, שנתיים ימים הוא בחי' היחוד דז"א ומל', ונכלל בזה ג"כ היחוד דחו"ב, שממשיכים זה ע"י עבודה. וכמו"כ המשיך יוסף בחי' זו ע"י המס"נ שלו על מעשה פוטיפרע, ועי"ז היחוד דזו"נ, שמזה נעשה הזכירה וגאולה כו'.

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מתוך חיים נצחיים טובים מתוקים ושמחים
בלי הפסק בינתיים
ויהי רצון שיראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו,
חסידיו ומכלל ישראל,
וינהיג את כולנו מתוך בריאות הנכונה,
ויעלה תיכף ומי"ד ממ"ש את כל בני שליט"א
קוממיות לארצנו הקדושה בגאולה האמיתית והשלימה,
והעיקר תיכף ומיד ממש
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

